

**Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej**
83-221 Osiek
ul. Wyzwolenia nr 2
pow. Starogard Gd., woj. pomorskie

RPW/262177/2023 P
Data:2023-07-05

PS-Z.081.1.2023

Osiek, dnia 03.07.2023 roku



**Wojewoda Pomorski
w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk**

W nawiązaniu do pisma z dnia 5 czerwca 2023 roku znak PS-IX.431.2.3.2023.ES i przestanych dwóch egzemplarzy protokołu z kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniu 24 marca 2023 roku w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli kompleksowej w dniach od 21 do 22 lutego 2019 roku, przekazuję w załączeniu zaparafowany i podpisany jeden egzemplarz protokołu.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Barbara Surma

PROTOKÓŁ
z kontroli doraźnej

Nazwa jednostki kontrolowanej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku
Adres: ul. Wyzwolenia 2, 83-221 Osiek
Imię i nazwisko
Kierownika jednostki kontrolowanej Barbara Surma
Skład zespołu kontrolującego:
Kierujący Zespołem: **Ewa Sobczyk** – zastępca kierownika Oddziału Nadzoru i Kontroli w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, legitymująca się upoważnieniem Nr 42/2023 z dnia 9 marca 2023 r.
Członkowie Zespołu: **Katarzyna Dańczyszyn** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, legitymująca się upoważnieniem Nr 43/2023 z dnia 9 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 1 - 2)

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Termin rozpoczęcia: 24.03.2023 r.

Termin zakończenia: 24.03.2023 r.

Zakres kontroli:

Ocena realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po przeprowadzonej kontroli kompleksowej w dniach od 21 do 22 lutego 2019 r.

Całokształt przedmiotu kontroli badano na podstawie:

- art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 220 r. poz. 2285).

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające ich wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

(akta kontroli str. 3-4)

Ustalenia ogólne:

Ileokroć w protokole jest mowa o:

Ośrodka – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku,

Kierownika – należy przez to rozumieć Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku,

Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Osiek,

Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

Kodeksie postępowania administracyjnego – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie:

- analizy dokumentów,
- wyjaśnień uzyskanych w trakcie kontroli od p. Barbary Surma - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku i p. Janusza Kaczyńskiego - Wójta Gminy Osiek.

W wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej, w dniach od 21 do 22 lutego 2019 r., w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku kontrolujący stwierdzili następujące nieprawidłowości:

- 1) Pani Barbara Surma zatrudniona na stanowisku kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nie posiadała wymaganej na tym stanowisku specjalizacji z organizacji pomocy społecznej. W związku z czym nie spełniała wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- 2) W ośrodku nie był spełniony warunek określony w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej dotyczący zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Na dzień kontroli zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych.

W dniu 25 października 2019 r. pismem PS-IX.431.2.3.2019.ES wydano zalecenia pokontrolne wskazujące na usunięcie ww. nieprawidłowości. Termin realizacji wydanych zaleceń pokontrolnych ustalono do dnia 30 czerwca 2020 r.

Dnia 6 listopada 2019 r. pismem ZW.271.4.2019 Wójt Gminy Osiek złożył zastrzeżenia do wydanych zaleceń pokontrolnych. Z treści pisma skierowanego do Wojewody Pomorskiego wynikało, że wnosi o „(...) uchylenie wydanych zaleceń pokontrolnych. Ewentualnie „o wydłużenie terminu wykonania zaleceń pokontrolnych i ustalenie tego terminu do dnia 31 stycznia 2023 r., kiedy to rzeczywiście możliwym w świetle obowiązujących przepisów prawa będzie nawiązanie stosunku pracy z Kierownikiem posiadającym staż pracy i kwalifikacje wskazane w ustawie o pomocy społecznej.”

Ponadto z treści tego samego pisma wynikało, że „(...) corocznie kwestia zatrudnienia trzeciego pracownika socjalnego omawiana jest przy okazji przedkładania Radzie Gminy dokumentu pn. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej oraz procedowania nad budżetem gminy. Trudno mi, jako władarzowi Gminy Osiek zobowiązać się do zrealizowania zalecenia w kwestii zatrudnienia trzeciego pracownika socjalnego, ponieważ bez akceptacji Rady Gminy w zakresie środków na zatrudnienie, zalecenie to nie będzie mogło być zrealizowane. Mogę jedynie zapewnić, iż sprawa ta będzie poddana analizie przy procedowaniu budżetu na 2020 rok.”

„Odnosząc się do zastrzeżeń dotyczących braku kwalifikacji kierownika tut. Ośrodka Pomocy Społecznej, wskazuję, iż rzeczywiście Pani Kierownik nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.”

Jednocześnie Wójt Gminy Osiek wskazał, że „W przedmiotowej sprawie rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem w świetle brzmienia przepisu art. 39 Kodeksu pracy, który znajduje zastosowanie do ochrony stosunku pracy będącej w wieku przedemerytalnym Pani Kierownik jest niedopuszczalne. Zgodnie z rzeczonym przepisem bowiem „Pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku.”

Pismem PS-IX.431.2.3.2019.ES z dnia 20 listopada 2019 r. Wojewoda Pomorski odnosząc się do wniesionych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, przyjmując argumenty prawne wynikające z zapisów art. 39 Kodeksu pracy dotyczące ochrony przedemerytalnej pracownika (...), odstąpił od realizacji przez Wójta Gminy Osiek zalecenia dotyczącego „zatrudnienia na stanowisku kierownika, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku, osoby posiadającej kwalifikacje określone zapisami art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.).”

Jednakże mając na uwadze brak możliwości zrealizowania powyższego zalecenia, Wojewoda Pomorski na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zalecił podjęcie działań mających na celu uzupełnienie przez Panią Barbarę Surma, kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku, kwalifikacji w zakresie specjalizacji z organizacji pomocy społecznej.

Zalecenie to również nie zostało zrealizowane.

Niewykonane zostało również zalecenie związane z dostosowaniem poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego zapisami art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

W tym stanie rzeczy kontrolujący uznali, że zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 18 „*utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia dla pracowników*” jest zadaniem obowiązkowym gminy, które powinno być realizowane bez żadnych odstępstw od obowiązujących norm w tym zakresie.

Zauważyć należy, że niespełnianie standardów zatrudnienia przez Ośrodek było również przedmiotem wystąpienia pokontrolnego w roku 2014. Wówczas to Wójt gminy Osiek w odpowiedzi na powyższe pismem PS-Z.081.1.2014 z dnia 5 maja 2014 r. poinformował Wojewodę Pomorskiego, że „zostanie dostosowany poziom zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej poprzez zatrudnienie kolejnego (trzeciego) pracownika socjalnego.” Powyższe zalecenie nie zostało zrealizowane.

W dniu 24 marca 2023 r. podczas przeprowadzania kontroli doraźnej, w zakresie sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych po przeprowadzeniu kontroli kompleksowej w dniach od 21 do 22 lutego 2019 r., w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku ustalono, co następuje:

- Kierownik GOPS corocznie (w latach 2019-2022) w przedkładanych Wójtowi Gminy Osiek materiałach planistycznych niezbędnych do opracowania budżetu gminy ujmowała m.in. potrzeby w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na zatrudnienie

dotatkowego (3) pracownika socjalnego. Powyższe nie było uwzględniane w budżecie gminy. (akta kontroli str. 5-34)

W ocenie kontrolujących Wójt Gminy Osiek nie dołożył należytej staranności przy procedowaniu budżetu gminy Osiek w części dotyczącej zapewnienia środków finansowych na zatrudnienie i wynagrodzenie dla 3 pracownika socjalnego.

Zgodnie z zapisami art. 30 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminy (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) do zadań wójta jako organu wykonawczego gminy należy m.in. realizacja zadań gminy określonych przepisami prawa. Zaniechanie ich realizacji stanowi naruszenie obowiązującego prawa.

- Pan Janusz Kaczyński Wójt Gminy Osiek pomimo złożonej, pismem ZW.271.4.2019 z dnia 6 listopada 2019 r., deklaracji o zatrudnieniu do dnia 31 stycznia 2023 r. na stanowisku kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku osoby legitymującej się wymaganymi zapisami art. 121 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kwalifikacjami zawodowymi - nie podjął takowych działań.

Podczas trwania czynności kontrolnych tj. 24.03.2023 r., złożył wyjaśnienie następującej treści: „Wójt Gminy Osiek wyjaśnia, iż w okresie do dnia przeprowadzenia kontroli doraźnej nie ogłaszano naboru na stanowisko urzędnicze Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej.” (akta kontroli 35)

Reasumując w ocenie kontrolujących działania związane z brakiem realizacji zaleceń pokontrolnych należy uznać za niezgodne z obowiązującym prawem w tym zakresie.

Uwagi i wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Mając na uwadze powyższe, Zespół Kontrolny ustalił, że zalecenia pokontrolne nie zostały zrealizowane. Ośrodek nadal nie spełnia standardu zatrudnienia w odniesieniu do zapisów art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, a na stanowisku kierownika zatrudniona jest osoba nie posiadająca kwalifikacji zawodowych określonych w art. 121 ust. 1 tejże ustawy.

W związku z powyższym wydane zostaną zalecenia pokontrolne.

Zespół kontrolny ocenił działalność Ośrodka **negatywnie**.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Pan Janusz Kaczyński Wójt Gminy Osiek.

Inspektorzy dokonali wpisu w książce kontroli pod nr 9/2023.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden jest przeznaczony dla jednostki kontrolowanej.

W oparciu o art. 130 ust. 1 i art. 131. ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. Wojewoda Pomorski w przypadku niezrealizowania zaleceń pokontrolnych, w drodze decyzji administracyjnej wymierza karę pieniężną, której wysokość wynosi od 500 do 12 000 zł

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę podlegającą kontroli zespół inspektorów.
7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
8. Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli w ten sposób, że dołącza do niego stosowny tekst w brzmieniu:
„Ustalenia na str. skreśla się.”;
„Protokół kontroli na str. uzupełnia się przez dopisanie”;
„Treść ustaleń na str. otrzymuje brzmienie:”.
9. Zespół inspektorów zajmuje stanowisko wobec wniesionych w terminie zastrzeżeń na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.
10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.
11. Zespół inspektorów ma prawo sprostowania w protokole, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki podlegającej kontroli, błędów pisarskich oraz innych oczywistych pomyłek.

Zgodnie z treścią art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

Protokół sporządzono dnia 2 czerwca 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

Miejsce i data podpisania protokołu: Oświek, dn. 03.07.2023 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Barbara Surma

Kontrolujący:

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Oddziału Nadzoru i Kontroli

Ewa Sobczyk
Kontrolujący:

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Katarzyna Dańczyszyn